

- [Názory Aktuálně](#) /
- [blogy](#)

O životě Židů za protektorátu...

Jana Zwyrtek Hamplová

12. 11. 2021 | 01:25

Přečteno 11044 krát

...aneb malé ohlédnutí za ostudnými léty našich dějin.

Život v protektorátu mne vždy zajímal - jednak mne zajímal dějepis, a pak - mí prarodiče bydleli v domě po odsunutých Němcích. Tedy rodinný příběh. Babička s dědou mi jich taky vyprávěli hodně. I to, jak se pomáhalo, nebo taky nepomáhalo, Židům, protože všichni byli ochromeni strachem. I když se Židům děly věci, které si nikdo jiný neuměl ani představit. A co třeba? Našla jsem o tom článek, a tak neuškodí si některé citace připomenout.

Vyloučení Židů z národní pospolitosti, jejich izolace a omezení jejich svobod patřilo mezi tradiční požadavky evropských nacionalistů. Ale nebylo to v historii nic nového

Následné citace z článku zveřejněného Institutem tereziánské iniciativy - www.holocaust.cz:

V podstatě se jednalo o obnovení středověkých ghett, tentokrát ale tzv. ghett bez zdí, jejichž hranice nebyly určeny teritoriálně, ale zákazy a omezeními uvalenými na Židy. **Ti se tak měli stát občany druhého řádu, před nimiž se majoritní společnost údajně musí bránit a kteří mohou být v prostoru toho kterého národa nanejvýš trpěni.** Tyto představy začali nacisté uplatňovat i na protektorátním území. **Nepřehledné množství nařízení a vyhlášek okupačních i protektorátních úřadů mělo Židy izolovat od zbytku společnosti.**

Židům byl zakazován vstup do některých ulic, náměstí, parků, lesů a dalších veřejných míst. Od září 1939 se nesměli po 20. hodině zdržovat mimo svůj byt. Od listopadu 1940 nesměli Židé bez zvláštního povolení opustit - byť jen na přechodnou dobu - své bydliště. **Židé nesměli navštěvovat divadla a kina, hostince a kavárny, plovárny, knihovny a další sportovní a zábavní zařízení.** V městských hromadných dopravních prostředcích byli Židé omezeni na plošinu posledního vozu, na železnici nesměli používat jídelní nebo spací vozy a směli jezdit pouze nejnižší třídou, opět pouze v posledním vagónu. Měli zakázán vstup do čekáren a dalších nádražních zařízení. Byly

omezeny nákupní hodiny pro Židy na dvakrát dvě hodiny denně a později pouze na dvě hodiny denně. Židům byly odebrány rozhlasové přístroje, byli omezováni v odběru potravin, nesměli chovat domácí zvířata.

Bylo by možné jmenovat ještě dlouhou řadu zákazů a příkazů, které měly Židy ponížít a oddělit neviditelnou zdí od ostatních obyvatel.

Židovské děti byly vyloučeny z návštěvy německých a od srpna 1940 i českých veřejných i soukromých škol. Od března 1941 byly zakázány i tzv. přeškolovací kurzy pořádané židovskou náboženskou obcí a od července 1942 i vyučování v židovských školách. I přes zákaz soukromého vyučování byla pro židovské děti tajně organizována školní výuka.

Pro vydělení Židů ze společnosti bylo důležité, aby mohli být jasně identifikováni. Od března 1940 byly občanské legitimace Židů označeny písmenem „J“ (Jude - Žid). Od 1. září 1941 museli Židé starší 6 let vycházet na veřejnost pouze se žlutou šesticípou hvězdou s nápisem „Jude“ na oděvu. Protektorátní občané byli zároveň v tisku varováni, **aby neprojevovali k takto označeným Židům sympatie.** Jinak by i s nimi mohlo být nakládáno jako se Židy.

Projevy antisemitismu a **pronásledování Židů se stalo součástí každodennosti obyvatel** Protektorátu. Na druhou stranu ale společný nepřítel - nacistické Německo - a prostý lidský soucit pomáhal otupit hroty českého antisemitismu. **Mnoho Čechů pomáhalo svým židovským přátelům a sousedům překonávat všeomezující zákazy a nařízení** a těm, kteří se ukryli před deportací, přežít v úkrytu.

Většina obyvatel se ale tváří v tvář pronásledování Židů chovala spíše pasivně a nechtěla sebe a své rodiny vystavovat nebezpečí.

[diskutovat na facebooku](#)